

SEG monitorings un ziņošana

Publicēts: 09.03.2020.

SEG monitorings un ziņošana

Siltumnīcefekta gāzu (SEG) inventarizācijas sagatavošanu ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām, Kioto protokola un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas Nr.525/2013 par mehānismu siltumnīcefekta gāzu emisiju pārraudzībai un ziņošanai un citas informācijas ziņošanai valstu un Savienības līmenī saistībā ar klimata pārmaiņām ietvaros koordinē Vides un reģionālās attīstība ministrija sadarbojoties ar citām [iesaistītām institūcijām](#).

SEG inventarizācija ietver:

- SEG emisiju un CO₂ piesaistes aprēķinus, kuri, sākot no 1990. gada, apkopoti ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām sekretariāta izstrādātajā kopējā ziņošanas formātā (CRF);
- SEG emisiju un CO₂ piesaistes uzskaiti, sākot no 2013. gada, par Zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības aktivitātēm Kioto protokola 3. panta 3. un 4. punkta ietvaros;
- Informāciju no emisiju tirdzniecības reģistra, kas apkopota standartizētā ziņošanas formāta (SEF) tabulās;
- Nacionālo inventarizācijas ziņojumu (NIZ), kurā aprakstīta SEG emisiju un CO₂ piesaistes aprēķinu gaita, izmantotie emisiju faktori, darbību dati, pieņēmumi u.c., informācija par katru nozari atsevišķi, kā arī papildus informācija saskaņā ar Kioto protokola 7. panta 1. punktu.

SEG aptuvenā inventarizācija ietver:

- SEG emisiju aprēķinus no pieejamajiem darbības datiem un metodēm par x-1 gadu (piemēram, 2017.gadā par 2016.gadu), neskaitot emisijas un piesaisti no zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības aktivitātēm (saskaņā ar [Regulas Nr.525/2013](#) 8.panta 1.punktu).

Izmantojamās vadlīnijas un metodes:

No 2015. gada SEG emisiju un CO₂ piesaistes aprēķināšanā jāizmanto Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (KPSP) izstrādātās aprēķinu metodoloģijas, kas noteiktas ar Līgumslēdzēju pušu konferences [lēmumu 24/CP.19](#) (ziņošanas vadlīnijas):

- [2006. gada KPSP vadlīnijas nacionālo SEG inventarizāciju sagatavošanai](#);
- 2013. gada papildinājums 2006. gada KPSP vadlīnijām: [Mitrzemes](#);
- [2013. gada pārstrādātās papildinātās metodes un labās ziņošanas prakses vadlīnijas Kioto Protokola ietvaros](#)
- [Kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles procedūru programma ikgadējās siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas un siltumnīcefekta gāzu prognožu sagatavošanai](#) (izstrādāta atbilstoši 2017. gada 12. decembra Ministru Kabineta Nr.737 noteikumiem "Siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas un prognožu sagatavošanas nacionālās sistēmas izveidošanas un uzturēšanas noteikumi".)

Papildus KPSP vadlīnijām tiek izmantotas arī sekojošas Kopējās programmas gaisa piesārņojuma izplatības lielos attālumos novērsēšanai un novērtēšanai Eiropā (EMEP) vadlīnijas:

- EMEP/CORINAIR 2007. gada vadlīnijas;
- EMEP/EVA 2009. gada vadlīnijas;
- EMEP/EVA 2013. gada vadlīnijas;
- [EMEP/EVA 2016. gada vadlīnijas](#).

Atbilstoši ziņošanas vadlīnijām SEG emisijas un CO₂ piesaiste tiek aprēķinātas sekojošās tautsaimniecības nozarēs (sektoros):

1. Enerģētika, tai skaitā transports;
2. Rūpnieciskie procesi un produktu izmantošana;
3. Lauksaimniecība;
4. Zemes izmantošana, zemes izmantošanas maiņa un mežsaimniecība (ZIZIMM);
5. Atkritumu apsaimniekošana.

[Iesniegtās SEG inventarizācijas](#)

<https://www.varam.gov.lv/lv/seg-monitorings-un-zinosana>